

## **Postanowienie z dnia 29 stycznia 2002 r.**

### **II UZ 91/01**

Przewodniczący SSN Beata Gudowska, Sędziowie SN: Andrzej Kijowski (sprawozdawca), Maria Tyszel.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 29 stycznia 2002 r. sprawy z powództwa Krystyny W. przeciwko: 1) Urzędowi Gminy W.-W., 2) Szkole Podstawowej [...] w W. o odszkodowanie, na skutek zażalenia powódki na postanowienie Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 12 października 2001 r. [...]

u c h y l i ł zaskarżone postanowienie.

### **U z a s a d n i e n i e**

Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie postanowieniem z dnia 24 lipca 2001 r. [...] oddalił wniosek Krystyny W. o przywrócenie terminu do wniesienia kasacji od wyroku tegoż Sądu z dnia 10 kwietnia 2000 r., oddalającego apelację od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi - Sądu Pracy z dnia 22 listopada 1999 r. [...], oddalającego powództwo przeciwko Urzędowi Gminy W.-W. i Szkole Podstawowej [...] w W. o odszkodowanie, odprawę rentową i nakazanie mianowania. W uzasadnieniu swego postanowienia Sąd Okręgowy podniósł, że odpis wyroku z dnia 10 kwietnia 2000 r. został powódce wraz z uzasadnieniem doręczony w dniu 2 października 2000 r., a zatem miesięczny termin z art. 393<sup>4</sup> KPC, do wniesienia kasacji upłynął w dniu 3 listopada 2000 r. Dla biegu terminu bez znaczenia jest data ustanowienia dla powódki pełnomocnika z urzędu. Nie sposób się w szczególności zgodzić z twierdzeniem pełnomocnika powódki, że wspomniany termin rozpoczął bieg dopiero w dniu 19 kwietnia 2001 r., kiedy strona powodowa dysponowała pełnym uzasadnieniem wyroku. O przesłanie dwóch brakujących stron tekstu uzasadnienia można bowiem było zwrócić się do Sądu począwszy od dnia 2 października 2000 r., lecz powódka ze swej winy nic w tym celu nie uczyniła.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniósł w imieniu powódki jej pełnomocnik z urzędu, zarzucając naruszenie art. 168 KPC i domagając się uchylenia

kwestionowanego orzeczenia. W uzasadnieniu zażalenia wskazano, że postanowieniem Sądu Okręgowego z dnia 31 października 2000 r. został dla powódki ustanowiony pełnomocnik z urzędu do wniesienia kasacji. W wykonaniu tego postanowienia Okręgowa Rada Adwokacka w W. dopiero w dniu 30 listopada 2000 r. funkcję pełnomocnika powódki powierzyła adwokatowi Tadeuszowi D., który jednak kasacji nie wniósł i sprawę przekazał adwokatowi Aleksandrowi K. Ponieważ on również nie wniósł skargi, to powódka w dniu 15 stycznia 2001 r. zwróciła się do Okręgowej Rady Adwokackiej w W. o wyznaczenie innego pełnomocnika. Rada Adwokacka w dniu 14 marca 2001 r. zadecydowała o desygnowaniu adwokata Piotra S., który „po skontaktowaniu się z powódką i wstępnym zapoznaniu się z aktami sprawy stwierdził, że w uzasadnieniu wyroku brakuje 12 i 14 strony”. Wobec tego pismem z dnia 26 marca 2001 r. zwrócił się do Sądu Okręgowego o ich doręczenie, a wobec milczenia Sądu, wysłał w dniu 19 kwietnia 2001 r. do sekretariatu pracownika kancelarii, który na miejscu skompletował uzasadnienie. Na tej podstawie pełnomocnik wniósł kasację w dniu 26 kwietnia 2001 r. z równoczesnym wnioskiem o przywrócenie terminu do jej wniesienia.

Skarżąca uważa, że uchybienie terminowi do wniesienia kasacji nastąpiło z przyczyn nie zawinionych przez stronę powodową. Powódka wystąpiła bowiem z właściwym wyprzedzeniem o ustanowienie pełnomocnika z urzędu w celu wniesienia kasacji, a poza tym nie może być obarczana skutkami niekompletności doręzonego jej uzasadnienia wyroku. Z kolei ustanowiony z urzędu pełnomocnik powódki wniósł kasację w siódmym dniu od skompletowania tekstu uzasadnienia, co należy ocenić jako działanie bez zbędnej zwłoki. Przyczyna uchybienia terminowi do wniesienia kasacji przez pełnomocnika ustanowionego przez sąd ustaje bowiem w dniu, w którym miał on rzeczywistą możliwość wniesienia kasacji, a nie w dniu dowiedzenia się przez niego o ustanowieniu go pełnomocnikiem (tak postanowienie Sądu Najwyższego I CZ 62/00, OSNC 2000 nr 1, poz. 7).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie podlega uwzględnieniu, gdyż bezzasadna, a co najmniej przedwczesna była odmowa przywrócenia skarżącej terminu do wniesienia kasacji. Jako zawinione uchybienie temu terminowi trudno bowiem traktować zachowanie obecnego pełnomocnika powódki. Decyzję Okręgowej Rady Adwokackiej w W. o wyznacze-

niu do sporządzenia kasacji otrzymał on bowiem w dniu 15 marca 2001 r., po czym kolejno: 10 dni zużył na skontaktowanie się ze stroną i wstępne badanie sprawy, w ramach którego ustalił niekompletność tekstu uzasadnienia kwestionowanego wyroku; w 11-dniu zwrócił się o nadesłanie brakujących stron; 23 dni czekał na reakcję Sądu; w 24-dniu wysłał swego pracownika do sekretariatu Sądu po brakujący fragment tekstu uzasadnienia; w ciągu tygodnia od skompletowania tekstu sporządził i wniósł kasację z równoczesnym zgłoszeniem wniosku o przywrócenie terminu do dokonania tej czynności procesowej. Opisane zachowania są w swej treści i motywacji racjonalne, a pod względem tempa - realizowane rzeczywiście bez zbędnej zwłoki.

To samo można powiedzieć o zachowaniu powódki polegającym na wystąpieniu z wnioskiem o ustanowienie z urzędu pełnomocnika do wniesienia kasacji, a nawet o uprzednim odebraniu niekompletnego tekstu uzasadnienia wyroku zapadłego w drugiej instancji. Aby dostrzec ten brak powódka musiałaby bowiem nie tylko przeczytać tekst uzasadnienia, ale również w pełni go zrozumieć, gdyż w przeciwnym razie mogła przypuszczać, że w oznaczeniu kolejnych stron maszynopisu doszło do pisarskiej omyłki. Wysoce niejasne są natomiast zachowania powódki dotyczące jej kontaktów z pierwszym pełnomocnikiem z urzędu, a zwłaszcza z adwokatem Aleksandrem K., któremu - według twierdzeń wyrażonych w zażaleniu - „przekazał sprawę” adwokat Tadeusz D. Znaczy to, że w bliżej nie określonym trybie doszło do „nieoficjalnej” zmiany pełnomocnika wyznaczonego przez organ samorządu zawodowego. Sąd Okręgowy musi ustalić, jaka była w tym rola skarżącej i obu wspomnianych adwokatów. Dopiero wtedy będzie można ostatecznie ocenić, czy do uchybienia terminowi do wniesienia kasacji doszło z winy strony powodowej w okresie poprzedzającym ustanowienie aktualnego pełnomocnika z urzędu, czy też podobny zarzut należy wykluczyć również w odniesieniu do tej fazy postępowania.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 393<sup>18</sup> § 3 KPC w związku z art. 386 § 4 KPC orzekł jak w sentencji.

=====